

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY

71000 Sarajevo, Franje Račkog br. 1,
Bosna i Hercegovina
Poštanski pretinac br. 347
Telefoni: ++ 387 33 20 36 43; ++ 387 33 20 45 99;
++ 387 33 25 31 00; ++ 387 33 20 35 50
Dekan: ++ 387 33 25 31 11
Sekretar: ++ 387 33 25 32 02
Fax: ++ 387 33 66 78 73
e-mail: dekanat@ff.unsa.ba

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/396
Sarajevo, 2. 10. 2024. godine

Na osnovu člana 69. i 108. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/22.), člana 111. i 168. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-35-1/23 od 26. 7. 2023. godine, ČLANA 15. PRAVILA STUDIRANJA ZA PRVI I DRUGI CIKLUS STUDIJA, INTEGRISANI, STRUČNI I SPECIJALISTIČKI STUDIJ NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, broj: 01-15-24-1/23 od 27. 9. 2023. godine, Odluke Vijeća Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta, broj: 02-01/76 od 9. 3. 2023. godine, prijedloga odsjeka/predmetnog/predmetne nastavnika/nastavnice: Odsjek za anglistiku, broj: 02-02/170 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za arheologiju, broj: 02-06-ARH/69 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, broj: 02-03/79 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za filozofiju, broj: 02-04/69 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za germanistiku, broj: 02-05/98 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke, broj: 02-08/86 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za orijentalnu filologiju, broj: 02-09/100 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za pedagogiju, broj: 02-10/131 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za psihologiju, broj: 02-11/154 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za romanistiku, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za romanistiku, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za slavenske jezike i književnosti, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za sociologiju, broj: 02-14/47 od 27. 9. 2024. godine, i Instrukcije Kolegija sekretara Univerziteta u Sarajevu, broj: 0105-657-2/24 od 24. 1. 2024. godine (djelovodni broj protokola Fakulteta: 01/85 od 15. 2. 2024. godine), Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta na 41. elektronskoj sjednici održanoj 2. 10. 2024. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

USVAJAJU SE PROGRAMI RADA NA PREDMETIMA (SILABUSI/ IZVEDBENI PLANOVI NASTAVE) ZA STUDIJSKU 2024/2025. GODINU (IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH I NOVI SILABUSI ZA NASTAVNE PREDMETE PO NASTAVNIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA 2019/2020. KOJI SU PO PRVI PUT U PRIMJENI)

- ODSJEK ZA ANGLISTIKU
- ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU
- ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK
- ODSJEK ZA FILOZOFIJU
- ODSJEK ZA GERMANISTIKU
- ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE
- ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
- ODSJEK ZA PEDAGOGIJU
- ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU
- ODSJEK ZA ROMANISTIKU
- ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI
- ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU.

II

SILABUSI ZA STUDIJSKU 2024/2025. iz stava I. ove odluke objavit će se na web stranici Fakulteta.

III

SILABUSI ZA STUDIJSKU 2024/2025. GODINU iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Programi rada na predmetima (silabus) za studijsku 2024/2025. godinu (izmjene i dopune postojećih i novi silabus) sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2024/2025. godinu, važećim nastavnim planovima i programima i izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa. Dostavljeni silabus važit će za studijsku 2024/2025. godinu). Ukoliko u predviđenom periodu dođe do izmjena u sadržaju silabusa, predmetni nastavnici imaju obavezu prije početka svake studijske godine dostaviti izmijenjeni, odnosno novi silabus.

Odsjek za anglistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Merime Osmankadić, prof. dr. Ksenije Kondali, prof. dr. Shahaba Yar Khan, prof. dr. Amire Sadiković / Nazomi Miyano, MA i prof. dr. Lejle Mulalić.

Odsjek za arheologiju dostavio je silabuse prof. dr. Amre Šaćić Beća.

Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Ismaila Palića i prof. dr. Amele Ljevo-Ovčina.

Odsjek za filozofiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Nevad Kahteran, prof. dr. Kenan Šljivo i prof. dr. Vladimir Milisavljević.

Odsjek za germanistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: Prof. dr. Vedad Smailagić, prof. dr. Sanela Mešić, prof. dr. Naser Šečerović, prof. dr. Irma Duraković i doc. dr. Minka Džanko.

Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Edina Pobrića i doc. dr. Fahrudina Kujundžića.

Odsjek za orijentalnu filologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Amra Mulović, prof. dr. Elma Dizdar i prof. dr. Munir Drkić.

Odsjek za pedagogiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Mirjana Mavrak i prof. dr. Amir Pušina.

Odsjek za psihologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Nermin Đapo, prof. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, prof. dr. Sibela Zvizdić, prof. dr. Saša Drače, prof. dr. Eneđina Hasanbegović-Anić, prof. dr. Maida Koso-Drljević, prof. dr. Đenita Tuće, prof. dr. Mirna Marković, prof. dr. Nina Hadžiahmetović i prof. dr. Dženana Husremović.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY

71000 Sarajevo, Franje Račkog br. 1,
Bosna i Hercegovina
Poštanski pretinac br. 347
Telefoni: ++ 387 33 20 36 43; ++ 387 33 20 45 99;
++ 387 33 25 31 00; ++ 387 33 20 35 50
Dekan: ++ 387 33 25 31 11
Sekretar: ++ 387 33 25 32 02
Fax: ++ 387 33 66 78 73
e-mail: dekanat@ff.unsa.ba

Odsjek za romanistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: Prof. dr. Alma Sokolija, prof. dr. Drago Župarić, prof. dr. Lejla Tekešinović, doc. dr. Mirela Boloban, doc. dr. Dijana Beljan Šehić, doc. dr. Emir Šišić i doc. dr. Nerma Kerla.

Odsjek za slavenske jezike i književnosti dostavio je silabuse prof. dr. Amele Ljevo-Ovčina.

Odsjek za sociologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Stefaan Jansen, prof. dr. Jelena Gaković i doc. dr. Zvonko Benković.

Cijeneći sve naprijed navedeno, Vijeće Fakulteta donijelo je Odluku kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove odluke može se podnijeti prigovor Upravnom odboru Univerziteta u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema Odluke.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Kenan Šljivo

Akt obradila:

Akt kontrolisali i odobrili:

Alma Ahmetpahić, šefica Službe za nastavu

prof. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, prodekanica za nastavu i studentska pitanja

prof. dr. Adnan Busuladžić, prodekan za finansijsko-organizacijske poslove

doc. dr. Minka Džanko, prodekanica za naučnoistraživački rad, međunarodnu akademsku saradnju i izdavaštvo

Sekretarka organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta, Maida Bešić, dipl. iur., potvrđuje da je Odluka u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji su na snazi, te da je Vijeće Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta nadležno za donošenje iste, shodno članu 69. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 36/22.) i članu 111. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-85-1/23 od 26. 7. 2023. godine.

DOSTAVITI:

1. Odsjecima x12
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Službama Fakulteta
6. Web
7. Uz zapisnik
8. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 02-09/100

Datum: 27. 9. 2024 god.

Popisni za nastavu
Vijeće Fakulteta
27.9.2024 Juh

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Sarajevo, 26. 9. 2024. godine

PRODEKANESI ZA NASTAVU I STUDENTSKA PITANJA FAKULTETA

PREDMET: *Izmjene i dopune silabusa za studijsku 2024/2025. godinu*

Poštovana,

U skladu sa Vašim dopisom broj: 01-05/15 od 4. 9. 2024. godine u vezi sa dostavljanjem izmijenjenih i dopunjenih/novih silabusa, u prilogu dostavljamo silabuse nastavnika: prof. dr. Amra Mulović, prof. dr. Elma Dizdar i prof. dr. Munir Drkić.

Srdačno,

Rukovodilac podorganizacione jedinice

Prof. dr. Ahmed Zildžić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	FONETIKA I UVOD U MORFOLOGIJU ARAPSKOG JEZIKA				
Šifra/kod	FIL ARA 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	26 (J); 13/12 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Mirnes Duranović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113, 116 E-mail: Telefon: 033 253 150; 033 253 261	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 14 (J); 11/10 (D)		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U segmentu fonetike, predavanja obuhvataju osnove artikulacije glasova u arapskom jeziku s osvrtom na sekundarnu artikulaciju, odnosno emfazu, alofone arapskih vokala, strukturu sloga, asimilaciju određenog člana, te specifičnosti grafije arapskog jezika. U segmentu uvoda u morfologiju, predavanja obuhvataju objašnjenje korijena i paradigme u arapskom jeziku, podjelu i osnovne karakteristike vrsta riječi, te uvid u morfološke kategorije imenske grupe riječi. Pritom se posebna pažnja pridaje oblicima duala, oblicima i upotrebi pravilnog i razlomljenog plurala, upotrebi i načinima tvorbe ženskog roda, te specifičnostima kongruencije u kategorijama roda, broja, padeža i određenosti/neodređenosti u atributivnoj sintagmi, genitivnoj vezi i imenskoj rečenici, i daje se pregled paradigmi perfekta i imperfekta I glagolske vrste i složenih glagolskih vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi iz fonetike i morfologije, 6 sati vježbi prevodenja i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe iz fonetike i</p>				

	<p>morfoloģije sadrŹajem prate nastavne jedinice iz predavanja, s tim da se u segmentu fonetike naglasak stavlja na usvajanje arapskog pisma i pravilnog izgovora, a u segmentu morfoloģije na praktiĉnu primjenu morfoloģskih zakonitosti putem rješavanja jeziĉnih zadataka. S obzirom na to da se studenti u ovom semestru prvi put susreću sa arapskim jezikom, vjeŹbe prevodenja u prvom dijelu kolegija posvećene su savladavanju arapskog pisma i izgovora fonema specifiĉnih za arapski jezik putem praktiĉnih vjeŹbi pisanja i ĉitanja i diktata kao forme provjere znanja. U drugom dijelu kolegija, na ovim se vjeŹbama prevode reĉenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su teŹinom i zahtjevnošću primjereni studentima, koji tek poĉinju savladavati osnovne morfoloģske zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vjeŹbama se, kroz simuliranje razliĉitih govornih situacija iz svakodnevnog Źivota, posebno onih koje su specifiĉne za zemlje arapskog svijeta, kod studenata formira i razvija fond rijeĉi, kao i sposobnost konverzacije na poĉetnom nivou.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa osnovama arapske morfoloģije. Student treba ovladati podjelom fonema u arapskom jeziku na osnovu kriterija artikulacione fonetike, te osnovnim fonetskim promjenama i zakonitostima arapskog sloga. U segmentu morfoloģije, student se upoznaje sa pojmom korijena i paradigme u arapskom jeziku, vrstama rijeĉi, imenskim paradigmama i morfoloģskim kategorijama karakteristiĉnim za imensku grupu rijeĉi.</p> <p>VjeŹbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj ovladavanje arapskim pismom i izgovorom fonema, razvijanje jeziĉkih vjeŹtina razumijevanja, sluŹanja, govora, ĉitanja i pisanja na poĉetnom nivou, te vjeŹbanje primjene osnovnih morfoloģskih zakonitosti arapskog jezika kroz prevodenje reĉenica i kraĉih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno. VjeŹbe su usmjerene na izgradnju osnovnog vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na poĉetnom nivou.</p>
Ishodi uĉenja	<ul style="list-style-type: none"> - VjeŹtina upotrebe arapskog pisma i pravilnog izgovora glasova u arapskom jeziku, kao i sposobnost prepoznavanja i uoĉavanja artikulacionih karakteristika arapskih fonema, fonetskih promjena i zakonitosti u arapskom slogu i rijeĉi; - Sposobnost prepoznavanja korijena u arapskoj rijeĉi i distinkcije izmeĉu korijena i paradigme, kao i prepoznavanje pojedinaĉnih vrsta rijeĉi i njihovih morfoloģskih karakteristika; - Poznavanje osnovnog fonda rijeĉi u arapskom jeziku (300-400), sposobnost njihove upotrebe u frazama i reĉenicama prilagoĉenog stepena sloŹenosti u skladu sa gramatiĉkim pravilima; - Sposobnost ĉitanja vokaliziranog teksta na arapskom jeziku, sastavljanja reĉenica prilagoĉenog stepena sloŹenosti, te njihovog prevodenja sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

SadrŹaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodno predavanje o arapskom jeziku i znaĉaju njegovog izuĉavanja kod nas i u svijetu. Semitski jezici i pisma.
2.	Fonetika i pismo. Govorni organi. Tvorba vokala i konsonanata. Konsonanti arapskog jezika. Vokali arapskog jezika. Alofoni vokala. Diftong.

3.	Grafija kratkih i dugih vokala. Sukun. Tašdid. Madda. Izuzeci u pisanju dugih vokala. Sufiks «at» za ženski rod. Kratki alif. Nunacija i padeži. Struktura arapskog sloga. Određeni član. Asimilacija određenog člana. Određeni član u medijalnoj poziciji. Akcenat. Intonacija.
4.	Korijen arapske riječi. Riječi sa više od tri konsonanta u korijenu. Promjena poluvokala. Vrste riječi. Podjela imenica po značenju.
5.	Atributivna sintagma. Elementarna imenska rečenica. Imenska rečenica sa prijedložnom sintagmom u službi predikata. Rod imenica.
6.	Broj imena. Dual. Pravilni plural muškog roda. Pravilni plural ženskog roda.
7.	Diptote. Razlomljeni plural. Imena koja imaju više oblika plurala. Različita semantika u pluralu. Kongruencija atributa i imenskog predikata sa imenicom u pluralu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Brojevi.
10.	Zakon geminacije. Lične zamjenice. Pokazne zamjenice. Pravi prijedlozi i prijedložna sintagma. Genitivna veza.
11.	Perfekt. Present (Imperfekat). Masdar. Razredi I vrste glagola. Pronominalni sufiksi.
12.	Upitna rečenica. Kongruencija subjekta i predikata u glagolskoj rečenici. Sekundarni prijedlozi. Imperativ. Kongruencija u glagolskoj rečenici. Upotreba padeža.
13.	Uvodne rečenične partikule. Pomoćni glagol «kāna». Glagol «laysa». Vokativ. Pridjevi.
14.	Komparacija pridjeva. Pridjevi diptote. Odnosne zamjenice. Upitno-odnosne zamjenice.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 349 1410 757"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra: teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testovima na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>. Sarajevo. 1998. 2. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i>. Sarajevo, 1987. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge. 1979. 2. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>. Cambridge. 1975. 3. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>. London. 1976. 4. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>. I-II. Jerusalem. 																												

	1940-1950. 5. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 6. <i>Ta'allam al-'arabiyya</i> , I, al-Qāhira, 1987. 7. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	FONETIKA I UVOD U MORFOLOGIJU ARAPSKOG JEZIKA (za studente jednopredmetnog studija perzijskog jezika i književnosti)				
Šifra/kod	FIL ARA 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 116 E-mail: almin.mahmutovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 261;	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U segmentu fonetike, predavanja obuhvataju osnove artikulacije glasova u arapskom jeziku s osvrtom na sekundarnu artikulaciju, odnosno emfazu, alofone arapskih vokala, strukturu sloga, asimilaciju određenog člana, te specifičnosti grafije arapskog jezika. U segmentu uvoda u morfologiju, predavanja obuhvataju objašnjenje korijena i paradigme u arapskom jeziku, podjelu i osnovne karakteristike vrsta riječi, te uvid u morfološke kategorije imenske grupe riječi. Pritom se posebna pažnja pridaje oblicima duala, oblicima i upotrebi pravilnog i razlomljenog plurala, upotrebi i načinima tvorbe ženskog roda, te specifičnostima kongruencije u kategorijama roda, broja, padeža i određenosti/neodređenosti u atributivnoj sintagmi, genitivnoj vezi i imenskoj rečenici, i daje se pregled paradigmi perfekta i imperfekta I glagolske vrste i složenih glagolskih vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi iz fonetike i morfologije, 6 sati vježbi prevodenja i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe iz fonetike i morfologije sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, s tim da se u segmentu fonetike naglasak stavlja na usvajanje arapskog pisma i pravilnog izgovora, a u segmentu morfologije na praktičnu primjenu morfoloških zakonitosti putem rješavanja jezičnih zadataka. S obzirom na to da se studenti u ovom semestru prvi put susreću sa arapskim jezikom, vježbe prevodenja u prvom</p>				

	dijelu kolegija posvećene su savladavanju arapskog pisma i izgovora fonema specifičnih za arapski jezik putem praktičnih vježbi pisanja i čitanja i diktata kao forme provjere znanja. U drugom dijelu kolegija, na ovim se vježbama prevode rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnosti primjereni studentima, koji tek počinju savladavati osnovne morfološke zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata formira i razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa osnovama arapske morfologije. Student treba ovladati podjelom fonema u arapskom jeziku na osnovu kriterija artikulacione fonetike, te osnovnim fonetskim promjenama i zakonitostima arapskog sloga. U segmentu morfologije, student se upoznaje sa pojmom korijena i paradigme u arapskom jeziku, vrstama riječi, imenskim paradigmama i morfološkim kategorijama karakterističnim za imensku grupu riječi. Vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj ovladavanje arapskim pismom i izgovorom fonema, razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, te vježbanje primjene osnovnih morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno. Vježbe su usmjerene na izgradnju osnovnog vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Vještina upotrebe arapskog pisma i pravilnog izgovora glasova u arapskom jeziku, kao i sposobnost prepoznavanja i uočavanja artikulacionih karakteristika arapskih fonema, fonetskih promjena i zakonitosti u arapskom slogu i riječi; - Sposobnost prepoznavanja korijena u arapskoj riječi i distinkcije između korijena i paradigme, kao i prepoznavanje pojedinačnih vrsta riječi i njihovih morfoloških karakteristika;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodno predavanje o arapskom jeziku i značaju njegovog izučavanja kod nas i u svijetu. Semitski jezici i pisma.
2.	Fonetika i pismo. Govorni organi. Tvorba vokala i konsonanata. Konsonanti arapskog jezika. Vokali arapskog jezika. Alofoni vokala. Diftong.
3.	Grafija kratkih i dugih vokala. Sukun. Tašdid. Madda. Izuzeci u pisanju dugih vokala. Sufiks «at» za ženski rod. Kratki alif. Nunacija i padeži. Struktura arapskog sloga. Određeni član. Asimilacija određenog člana. Određeni član u medijalnoj poziciji. Akcenat. Intonacija.
4.	Korijen arapske riječi. Riječi sa više od tri konsonanta u korijenu. Promjena poluvokala. Vrste riječi. Podjela imenica po značenju.
5.	Atributivna sintagma. Elementarna imenska rečenica. Imenska rečenica sa prijedložnom sintagmom u službi predikata. Rod imenica.
6.	Broj imena. Dual. Pravilni plural muškog roda. Pravilni plural ženskog roda.

7.	Diptote. Razlomljeni plural. Imena koja imaju više oblika plurala. Različita semantika u pluralu. Kongruencija atributa i imenskog predikata sa imenicom u pluralu.
8.	
9.	Brojevi.
10.	Zakon geminacije. Lične zamjenice. Pokazne zamjenice. Pravi prijedlozi i prijedložna sintagma. Genitivna veza.
11.	Perfekt. Prezent (Imperfekat). Masdar. Razredi I vrste glagola. Pronominalni sufiksi.
12.	Upitna rečenica. Kongruencija subjekta i predikata u glagolskoj rečenici. Sekundarni prijedlozi. Imperativ. Kongruencija u glagolskoj rečenici. Upotreba padeža.
13.	Uvodne rečenične partikule. Pomoćni glagol «kāna». Glagol «laysa». Vokativ. Pridjevi.
14.	Komparacija pridjeva. Pridjevi diptote. Odnosne zamjenice. Upitno-odnosne zamjenice. Upotreba forme «miṭlu». Forma «kila» i «kilta».
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 347 1428 593"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test na kraju semestra</td> <td>70</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Test na kraju semestra	70	70%	3.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																		
2.	Test na kraju semestra	70	70%																		
3.	Završni usmeni ispit	20	20%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998. 2. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i>, Sarajevo, 1987. <p><i>Dodatna</i></p> <p>-</p>																				
<p>Napomene</p>																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MORFOSINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA 1				
Šifra/kod	FIL ARA 213	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	16 (J); 9 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113 i 116 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 2 (J); 1 (D) vježbe 6;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja su u svom prvom dijelu posvećena prevashodno karakteristikama imenskih sintagmi. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obradi kongruencije, s akcentom na odnosima unutar atributivne sintagme i genitivne i kvazigenitivne veze, te tipovima apozicije u arapskom jeziku. Drugi dio predavanja bavi se obilježjima glagolskih sintagmi. Naglasak se stavlja na konstrukcije pomoćnih, modalnih, faznih i unipersonalnih glagola i na pojam valentnosti glagola uz obradu procesa pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije. Predavanjima su obuhvaćeni i upotreba negacije, upitnih i eksklamativnih čestica kao mehanizmi preoblike gramatičkog ustrojstva rečenice, te upotreba optativa i energetika. Časovi seminara iz morfosintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka, analizom teksta i sastavljanjem rečenica primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi prevođenja sa arapskog jezika i na arapski jezik i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Na praktičnim jezičkim</p>				

	vježbama prevode se tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Studenti se na časovima vježbi po prvi put susreću sa nevokaliziranim tekstovima, čije čitanje zahtijeva dobro poznavanje morfosintaksičkih zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje govornih situacija i razgovore o odabranim temama, posebno onim koje su relevantne za zemlje arapskog svijeta, kod studenata bogati fond riječi i razvija i unapređuje sposobnost konverzacije.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa elementima morfosintakse arapskog jezika, uz naglasak na osnovnim tipovima veza na nivou arapske sintagme, kako imeničke tako i glagolske, procesima pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije, te sintaktičkim obilježjima pomoćnih, modalnih, faznih i unipersonalnih glagola. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja i analiziranja vrsta sintagmi, uočavanja tipova gramatičkih i semantičkih veza unutar njih, te usvojiti mehanizme preoblika gramatičkog ustrojstva rečenice. Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj dalje savladavanje vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Vještina prepoznavanja vrsta sintagmi u arapskom jeziku, te uočavanja i analize tipova gramatičkih i semantičkih veza unutar njih; - Sposobnost prepoznavanja i upotrebe različitih mehanizama preoblika gramatičkog ustrojstva rečenice u arapskom jeziku; - Sposobnost prepoznavanja i uspostavljanja distinkcije između grupa pomoćnih, modalnih, faznih i unipersonalnih glagola u arapskom jeziku, te vještina njihove ispravne upotrebe u rečenici uz poštivanje svih gramatičkih pravila u arapskoj imeskoj i glagolskoj rečenici. - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 1200), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama prilagođenog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta na arapskom jeziku, sastavljanja kraćih tekstova odgovarajućeg stepena složenosti, te prevođenja kraćih tekstova sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa predmetom. Uvod u morfosintaksu arapskog jezika.
2.	Odnosi među članovima sintagme: kongruencija i rekcija. Tipovi atributivne sintagme. Forme atributa.
3.	Genitivna i kvazigenitivna veza.
4.	Apozicija, koroborativ, premutativ.
5.	Glagolska sintagma. Pojam valentnosti i rekcije. Tranzitivnost i mehanizmi

	tranzitivizacije. Glagoli sa dva i tri objekta. Glagoli mišljenja i transformacije.
6.	Pasiv i postupci pasivizacije. Pasivne konstrukcije sa prijelaznim i neprijelaznim glagolima. Morfološki i sintaktički pasiv. Stalni pasiv. Leksikalizacija pasivnih oblika.
7.	Kauzativ i procesi kauzativizacije. Pregled kauzativnih glagola prema rekciji. Kauzativna konstrukcija. Morfološki kauzativ.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pomoćni glagoli. Inhoativni glagoli. Glagoli iminencije. Glagoli nade. Glagoli postajanja.
10.	Modalni glagoli. Glagoli proksimiteta, mogućnosti i želje.
11.	Fazni glagoli. Glagoli otpočinjanja, trajanja, nastavljanja i završavanja glagolske radnje.
12.	Unipersonalni glagoli. Upotreba unipersonalnih glagola i konstrukcija. Postupci personalizacije.
13.	Negacija imenske rečenice. Apsolutna negacija. Negacija perfekta, imperfekta i futura. Prohibitiv. Negativne partikule.
14.	Upitna rečenica. Eksklamacija. Optativna rečenica. Upotreba energetika.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 344 1430 752"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra: teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testovima na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Morfosintaksa arapskog jezika I je položen ispit iz predmeta Morfologija arapskog jezika.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 2. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 3. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974. 																												

Dodatna

1. Abboud, P. et al., *Modern Standard Arabic: Intermediate Level*. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.
2. Abdo, D.A., *A Course in Modern Standard Arabic*, Beirut, 1966.
3. Beeston, A.F.L., *The Arabic Language Today*, London, 1970.
4. Beeston, A.F.L., *Written Arabic an Approach to the Basic Structures*, Cambridge, 1979.
5. Cantarino, Vicente, *Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence*, vol. I, Bloomington / London, 1974.
6. Cowan, David, *Modern Literary Arabic*, Cambridge, 1975.
7. Ḥasan, ‘Abbās, *al-Naḥw al-wāfi*, al-Qāhira, 1999.
8. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., *A New Arabic Grammar of the Written Language*, London, 1976.
9. Hussein, Abdul-Raof, *Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic*, Curzon, 1998.
10. Marzūq, A., *Hayyā nata‘alam al-‘arabiyya al-muštāraka*, Ġāmi‘a al-‘Azhar, al-Qāhira, 2007.
11. Ryding, C.K., *A Reference Grammar of Modern Standard Arabic*, Cambridge, 2005.
12. Saad, G. N. *Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic*, London, 1982.
13. Shlonsky, Ur, *Clause Structure and Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax*, Oxford University Press, 1997.
14. Šīnī, M. et al., *Takallam al-‘arabiyya*, III, al-Riyāḍ, 1986.

Napomene

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA I				
Šifra/kod	FIL ARA 315	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	20 (J); 12 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Elma Dizdar, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: elma.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113 i 116 E-mail: Telefon: 033 253 150; 033 253 261	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 2;	vježbe 10 (J); 8 (D);		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Prvi dio predavanja posvećen je obradi proste rečenice u arapskom jeziku. Posebna pažnja u njemu pridaje se redu riječi u rečenici kao elementu organizacije rečenice i mehanizmima njegove aktualizacije u glagolskoj i imenskoj rečenici, te članovima imeničke i glagolske fraze i sintaktičkim odnosima među njima s naglaskom na ulogi imeničke i glagolske modifikacije. Drugi dio predavanja uvodi pojmove koordinacije i subordinacije na svim sintaktičkim nivoima i analizira njihove karakteristike u arapskoj složenoj rečenici, te nudi pregled tipova nezavisnosloženih rečenica u arapskom jeziku. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz sintakse, 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevodenja sedmično. Vježbe iz sintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prepoznaju imeničke i glagolske fraze u arapskoj rečenici, da analiziraju međusobne odnose njihovih dijelova i funkcije imeničke fraze unutar rečenice, te da rješavanjem jezičnih</p>				

	<p>zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složenije sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti, kao što su politika, ekonomija, kultura, ekologija, umjetnost i druge. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stižu praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz razgovor o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturološke osobenosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.</p>
<p>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</p>	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima sintakse arapskog jezika na nivou proste rečenice i osnovnim karakteristikama koordinacije i subordinacije u strukturi arapske složene rečenice, uz fokus na elementima organizacije rečenice, njenoj obavijesnoj strukturi, strukturi imeničke i glagolske fraze, te tipovima nezavisnosloženih rečenica. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja rečeničnih dijelova i njihove uloge u organizaciji rečenice, analiziranja njihovih međusobnih odnosa, usvojiti specifičnosti odnosa koordinacije i subordinacije na nivou fraze i rečenice i razlikovati tipove nezavisnosloženih rečenica.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj usavršavanje vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintaksičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzijske kompetencije studenata, te razvijanje sposobnosti usmenog izlaganja na arapskom jeziku.</p>
<p>Ishodi učenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost prepoznavanja elemenata proste rečenice, odnosno imeničke i glagolske fraze, te sposobnost njihovog segmentiranja i analize sastavnih elemenata i njihovih sintaktičkih funkcija; - Sposobnost distinkcije između odnosa koordinacije i subordinacije na nivou složene rečenice, te sposobnost analize vrsta nezavisnosložene rečenice; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 2000), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama višeg stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta veće leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova veće leksičke i sintaksičke složenosti, te prevođenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
I.	Uvod u proučavanje sintakse

	Određenje rečenice u njenim različitim definicijama. Pojam sintaktičke funkcije i semantičke uloge rečeničnih dijelova.
2.	Elementi organizacije rečenice i njihova uloga u arapskoj rečenici u različitim domenima jezične upotrebe Gramatička struktura rečenice. Značaj reda riječi kao elementa organizacije rečenice u pisanom i govornom arapskom jeziku. Intonacija.
3.	Red riječi u imenskoj i glagolskoj rečenici u arapskom jeziku Obavijesna struktura rečenice. Tematizacija i dislokacija u arapskoj glagolskoj i imenskoj rečenici. Imenska rečenica sa finitnim glagolskim oblikom na poziciji predikata.
4.	Imenička fraza Struktura imeničke fraze: upravni član i ostali članovi fraze. Determinacija i atribucija u arapskoj imeničkoj frazi.
5.	Imenička fraza - nastavak Komplementi nasuprot atributima kao fakultativnim članovima imeničke fraze.
6.	Modifikacija u imeničkoj frazi I. dio Tipovi modifikatora. Položaj modifikatora u odnosu na upravnu imenicu.
7.	Modifikacija u imeničkoj frazi II. dio Relativni redoslijed modifikatora u složenoj imeničkoj frazi. Glagolska fraza I dio Struktura glagolske fraze: upravni član i ostali članovi fraze.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Glagolska fraza II dio Valentnost glagola i broj i struktura komplemenata u glagolskoj frazi.
10.	Modifikacija u glagolskoj frazi Vrste i struktura adverbijalnih oznaka u arapskoj glagolskoj frazi. Ograničenost klase priloga u arapskom jeziku i upotreba adverbijalnih akuzativa.
11.	Koordinacija i subordinacija kao tipovi sintaktičkih veza Konstrukcije koordinacije i subordinacije na nivou proste rečenice. Ostvarivanje koordinacije i subordinacije na nivou složene rečenice.
12.	Specifičnosti koordinacije i subordinacije u arapskoj složenoj rečenici Složena rečenica u klasičnom i u standardnom arapskom jeziku. Polifunkcionalnost osnovnih veznika koordinacije. Polifunkcionalnost veznika subordinacije.
13.	Sastavne rečenice u arapskom jeziku Značenje i upotreba veznika <i>wa</i> u arapskoj složenoj rečenici. Značenje i upotreba veznika <i>fa</i> .
14.	Suprotne rečenice u arapskom jeziku. Rastavne rečenice u arapskom jeziku Upotreba partikule <i>lākin/lākinna</i> kao suprotnog veznika. Suprotne rečenice uvedene veznikom <i>bal</i> . Specijalizirani suprotni veznici u modernom standardnom arapskom jeziku.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 719 1406 1093"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra, teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra, praktični dio</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra, kako teorijskim tako i testom znanja arapskog jezika • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za pristupanje ispitu iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 1 jeste položen ispit iz predmeta Morfosintaksa arapskog jezika 2.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra, praktični dio	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra, praktični dio	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama. nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove. nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove. manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badawi, E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 2. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 3. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971. 2. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Richmond, 1998. 3. 'Aḥmad, S. S., <i>al-Ḥayāa al-yawmiyya</i>, II., Ġāmi'a al-Qāhira, 2001. 4. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 5. Badawī, S. M., 'Abd al-Laṭīf, M. H ., al-Baṭal, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luġa al-'arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992. 6. Badawī, S. M., 'Abd al-Laṭīf, M. H ., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luġa al-'arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993. 7. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970. 8. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000. 9. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986. 10. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974. 11. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 12. Dizdar, E., <i>Stilski potencijal atributa u arapskom jeziku</i>, Sarajevo, 2011. 13. Ḥasan, 'A., <i>al-Naḥw al-wāfī</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999. 14. Ḥātim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nuṣūṣ</i>. Tarāblis, 1982. 15. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976. 16. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 17. Muġālasa, M. H., <i>al-Naḥw al-šāfī</i>, Bayrūt, 1997. 18. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002. 19. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 20. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997. 21. al-Tonsi, A. et al., <i>An Intensive Course in Egyptian Colloquial Arabic</i>. I., American University in Cairo. 1987. 22. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA 3				
Šifra/kod	FIL ARA 417	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	16 (J); 9 (D)
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Elma Dizdar, vanredni profesor Almin Mahmutović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112. 116 E-mail: Telefon: 033 253 149: 033 253 261	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 3; vježbe 6 (J); 5 (D)				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju semantičku i sintaksičku analizu primarnih prijedloga u arapskom jeziku. Posebna pažnja u semantičkom opisu pojedinačnih prijedloga pridaje se specifičnostima njihovog semantičkog okvira u odnosu na odgovarajuće prijedloge, tj. njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku. U analizi sintaksičkih funkcija prijedložnih fraza u arapskom jeziku težište je na osnovnim problemima takve analize, te sintaksičkim testovima relevantnim za njihovo rješavanje. Časovi seminara iz sintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka, analizom teksta i sastavljanjem rečenica primjenjuju saznanja iz sintakse prijedloga stečena na predavanjima.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi prevodenja i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog.</p>				

	<p>društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevodenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa semantikom i sintaksom prijedloga i analiza sintaksičkih funkcija prijedložne fraze u arapskom jeziku. Fokus predavanja je na semantici primarnih prijedloga, dok su sekundarni prijedlozi predmet razmatranja tek u sklopu analize sintaksičkih funkcija prijedložnih fraza. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja sintaksičkih funkcija prijedložnih fraza i njihove supstitucije drugim sintaksičkim konstrukcijama, te usvojiti semantičke specifičnosti upotrebe primarnih prijedloga u arapskom jeziku, posebno u odnosu na njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku. Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj usavršavanje vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i specifičnim vokabularom kroz prevodenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost prepoznavanja i analize različitih sintaksičkih funkcija arapske prijedložne fraze u rečenici; - Sposobnost prepoznavanja osnovnih i specifičnih značenja primarnih prijedloga u arapskom jeziku, te sposobnost njihove upotrebe u rečenicama visoke leksičke i sintaksičke složenosti; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 3000), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama visokog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta visoke leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova visoke leksičke i sintaksičke složenosti, te prevodenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u proučavanje prijedloga Sintaktičko određenje prijedloga kao vrste riječi: kriterij distribucije i kriterij promjenljivosti.
2.	Klasifikacija prijedloga na osnovu semantičkih kriterija: dimenzionalni i nedimenzionalni, vremenski i prostorni, prijedlozi sa značenjem kretanja i lokacije, značenje ablativnog i direktivnog kretanja.

3.	Sintaktičke funkcije prijedložne fraze u arapskom jeziku Pregled sintaktičkih funkcija.
4.	Sintaktičke funkcije prijedložne fraze u arapskom jeziku Najčešći problemi u sintaktičkoj analizi i sintaktički testovi relevantni za rješavanje problema.
5.	Prijedlozi sa značenjem direktivnog kretanja Dimenzionalni prijedlozi: prijedlozi <i>'ilā</i> i <i>ḥattā</i> .
6.	Prijedlozi sa značenjem direktivnog kretanja Nedimenzionalni prijedlozi: prijedlog <i>li</i> .
7.	Prijedlozi sa značenjem ablativnog kretanja Prijedlog <i>min</i> u dimenzionalnim i nedimenzionalnim značenjima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prijedlozi sa značenjem ablativnog kretanja Prijedlog <i>min</i> u dimenzionalnim i nedimenzionalnim značenjima (nastavak).
10.	Prijedlozi sa značenjem ablativnog kretanja Prijedlog <i>'an</i> u dimenzionalnim i nedimenzionalnim značenjima.
11.	Prijedlozi sa značenjem lokacije Semantički okvir prijedloga <i>fī</i> , <i>bi</i> i <i>'alā</i> u arapskom jeziku i odgovarajućih prijedloga sa značenjem lokacije u bosanskom jeziku.
12.	Prijedlozi sa značenjem lokacije Prijedlog <i>fī</i> i njegovi ekvivalenti u bosanskom jeziku.
13.	Prijedlozi sa značenjem lokacije Prijedlog <i>bi</i> i njegovi ekvivalenti u bosanskom jeziku.
14.	Prijedlozi sa značenjem lokacije Prijedlog <i>'alā</i> i njegovi ekvivalenti u bosanskom jeziku.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta). dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 349 1426 752"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra: teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testovima na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 2. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 3. Pranjković, I., <i>Druga hrvatska skladnja</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2001. 4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I-II, Cambridge, 1955. 																												

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 2. Badawī, E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 3. Badawī, S. M., ‘Abd al-Laṭīf, M. H ., al-Rabī‘ī, M., <i>al-Kitāb al-‘asāsī fī ta‘līm al-luġa al-‘arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993. 4. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000. 5. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986. 6. Buckley, R., <i>Modern Literary Arabic: A Reference Grammar</i>, Librairie du Liban, Bayrut, 2004. 7. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974. 8. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 9. Dizdar, E., <i>Stilski potencijal atributa u arapskom jeziku</i>, Sarajevo, 2011. 10. Ḥasan, ‘A., <i>al-Naḥw al-wāfī</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999. 11. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 12. Muġālasa, M. Ḥ., <i>al-Naḥw al-šāfī</i>, Bayrūt, 1997. 13. Ouhalla, J., Shlonsky, u. (ed.) <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002. 14. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 15. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997. 16. Sikirić, Š. "Sintaksičke funkcije arapskih prijedloga". <i>Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom</i>, III-IV, 1953: 553-75. 17. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SINTAKSA FUNKCIONALNIH STILOVA U ARAPSKOM JEZIKU				
Šifra/kod	FIL ARA 519	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	12 (J); 6 (D)
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Elma Dizdar, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: elma.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113 i 116 E-mail: Telefon: 033 253 150; 033 253 261	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0;		vježbe 5;		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju pregled osnovnih sintaksičkih karakteristika funkcionalnih stilova s naglaskom na karakteristikama književnoumjetničkog, novinskog, naučnog, administrativnog, sakralnog i razgovornog stila. Naročita pažnja posvećena je onim odlikama obrađenih funkcionalnih stilova koje su specifične za arapski jezik i njihovom značaju u prijevodu tekstova sa arapskog i na arapski jezik.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevodenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, novinski tekstovi, te tekstovi koji pripadaju administrativnom, naučnom, publicističkom i sakralnom funkcionalnom stilu. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju primjenu različitih strategija prevodenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz</p>				

	<p>slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaksičkim karakteristikama funkcionalnih stilova u arapskom jeziku. Težište predavanja bit će na pregledu karakteristika funkcionalnih stilova uopće i specifičnostima njihove realizacije u arapskom jeziku. Student treba usvojiti osnovna obilježja funkcionalnih stilova, prepoznavati i uočavati specifičnosti funkcionalnih stilova u tekstovima na arapskom jeziku, te ovladati njihovom upotrebom u prijevodu.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj nadogradnju vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i sintaksičkim osobnostima različitih funkcionalnih stilova arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevođenja, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost uspostavljanja distinkcije između sintaktičkih karakteristika različitih funkcionalnih stilova u arapskom jeziku, te sposobnost prepoznavanja sintaktičkih karakteristika koje su specifične za pojedinačne funkcionalne stilove; - Sposobnost uočavanja i analize sintaktičkih karakteristika tekstova visokog stepena složenosti koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 4000), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama visokog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima i sintaktičkim specifičnostima različitih funkcionalnih stilova; - Sposobnost čitanja ne vokaliziranog teksta visoke leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova visoke leksičke i sintaksičke složenosti, te prevođenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Funkcionalno-stilsko raslojavanje jezika. Pregled i osnovne karakteristike funkcionalnih stilova
2.	Književnoumjetnički stil Figurativnost kao obilježje književnoumjetničkog stila
3.	Književnoumjetnički stil Postupci ekspresivne sintakse u arapskom jeziku: elipsa, inverzija, parcelacija, nominativne rečenice

4.	Novinski stil Sintaktičke karakteristike novinskog stila u arapskom jeziku: red riječi, tendencija ka nominalizaciji, utjecaj sintaktičkih konstrukcija iz drugih jezika
5.	Novinski stil Konektori u novinskom stilu: između subordinatora i konektora. Leksičke specifičnosti: ustaljene fraze i klišeji
6.	Administrativni stil Invokacija u arapskom jeziku: ekspresivno-emocionalna markiranost u administrativnom stilu
7.	Administrativni stil Nominalizacija i dekompozicija predikata kao sintaktičke karakteristike administrativnog stila
8.	Sakralni stil Pregled karakteristika sakralnog stila na sintaktičkom, morfološkom, leksičkom i fonološkom nivou
9.	Sakralni stil Pregled karakteristika sakralnog stila na sintaktičkom, morfološkom, leksičkom i fonološkom nivou (nastavak)
10.	Razgovorni stil Sintaktičke karakteristike razgovornog stila u arapskom jeziku: analitičnost razgovornog stila i mehanizmi organizacije rečenice
11.	Razgovorni stil Sintaktičke karakteristike razgovornog stila u arapskom jeziku (nastavak) Odnos razgovornog stila prema ostalim funkcionalnim stilovima standardnog arapskog jezika: pitanje jezične norme
12.	Analiza sintaktičkih karakteristika funkcionalnih stilova Rad na tekstovima koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima: prepoznavanje i analiza sintaktičkih karakteristika specifičnih za funkcionalni stil kojem tekst pripada
13.	Analiza sintaktičkih karakteristika funkcionalnih stilova Rad na tekstovima koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima: prepoznavanje i analiza sintaktičkih karakteristika specifičnih za funkcionalni stil kojem tekst pripada (nastavak)
14.	Analiza sintaktičkih karakteristika funkcionalnih stilova Rad na tekstovima koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima: prepoznavanje i analiza sintaktičkih karakteristika specifičnih za funkcionalni stil kojem tekst pripada (nastavak)
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, administrativnih dokumenata, književnih i naučnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 571 1407 974"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra, teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra, praktični dio</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim seminarskim radom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra, kako teorijskim tako i testom znanja arapskog jezika • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za pristupanje ispitu iz predmeta Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku jeste položen ispit iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 4.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra, praktični dio	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Seminarski rad	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra, praktični dio	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badawi, E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 2. Katnić-Bakaršić, M. <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 2007. 3. Muftić, T., <i>Klasična arapska stilistika</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1995. 4. Mujić, M., <i>Tropi i figure u arapskoj stilistici</i>, Orijentalni institut, Sarajevo, 2011.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdul-Raof, H., <i>Arabic stylistics: A coursebook</i>, Wiesbaden, 2001. 2. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 3. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000. 4. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986. 5. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, 1, Bloomington, 1974. 6. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 7. Dizdar, E., <i>Stilski potencijal atributa u arapskom jeziku</i>, Sarajevo, 2011. 8. Duraković, E., <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007. 9. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 10. Muğālasa, M. H., <i>al-Naḥw al-šāfi</i>, Bayrūt, 1997. 11. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002. 12. al-Rāḡihī, ‘A., <i>al-Taṭbīq al-naḥwī</i>, al-’Iskandariyya, 1998. 13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 14. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997. 15. Izbor iz arapske štampe, administrativnih dokumenata, naučnih djela i djela klasične i moderne arapske književnosti, te tekst Kur'ana.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MORFOLOGIJA ARAPSKOG JEZIKA				
Šifra/kod	FIL ARA 112	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	26 (J); 13/12 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Suada Muharemović, lektor Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 116; 113 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;		seminar 0;	vježbe 14 (J); 11/10 (D)	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predavanja obrađuje se sistem glagolskih paradigmi, kao i specifičnosti imenskih paradigmi u arapskom jeziku. Posebna pažnja u prvom dijelu kolegija pridaje se kategorijama negacije u glagolskoj rečenici, glagolskim vremenima, načinima i aspektima. Centralni dio kolegija fokusiran je na tipove nepravilnih glagola (geminirani, hamzirani, mitāl, aḡwaf, nāqīš, dvostruko nepravilni glagoli), dok se u njegovom završnom dijelu obrađuju oblici i značenja proširenih glagolskih vrsta, kao i oblici četverokonsonantskih glagola. Predavanjima su obuhvaćene i imenske kategorije imena relacije, deminutiva, imenica oruđa, te imenica mjesta i vremena.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi iz morfologije, 6 sati vježbi prevodenja i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe iz morfologije sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfologije stečena</p>				

	<p>na predavanjima i formiraju fond riječi. Na praktičnim jezičkim vježbama prevode se rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnosću primjereni studentima, koji se još uvijek upoznaju sa morfološkim zakonitostima arapskog jezika. Značajan segment vježbi u završnom dijelu kolegija podrazumijeva upoznavanje sa rječnikom arapskog jezika i ovladavanje njegovom upotrebom, čiji je preduslov dobro poznavanje morfologije. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama. Vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, ovladavanje primjenom morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevodenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno, te upotrebom rječnika arapskog jezika. Vježbe su usmjerene na izgradnju vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou. Iako je znanje studenata još uvijek na početnom nivou, zadaci koji se pred njih postavljaju u ovom kolegiju nešto su složeniji od onih iz prethodnog modula.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost upotrebe odgovarajućih oblika pravilnih, nepravilnih i glagola u proširenim glagolskim vrstama; - Sposobnost prepoznavanja i upotrebe odgovarajućih oblika određenog broja imenskih paradigmi; - Vještina formiranja prostih imenskih i glagolskih rečenica na početnom nivou, kao i formiranja jednog broja zavisnih rečenica (vremenske, namjerne, relativne); - Sposobnost prepoznavanja korijena u arapskoj riječi, kao i prepoznavanja i upotrebe pojedinačnih vrsta riječi i njihovih morfoloških karakteristika; - Poznavanje osnovnog fonda riječi u arapskom jeziku (400-800), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama prilagođenog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja vokaliziranog teksta na arapskom jeziku, sastavljanja rečenica prilagođenog stepena složenosti, te prevodenja kraćih tekstova sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Participi. Izražavanje glagola „imati“. Negacija perfekta i imperfekta. Futur. Upotreba forme «mitlu». Forma «kila» i «kilta».
2.	Složena glagolska vremena. Pasiv perfekta i imperfekta. Glagolski načini: indikativ, konjunktiv, jusiv.
3.	Deminutiv. Intenzivni oblici. Izvedena imena (imenice oruda; imenice mjesta i vremena; mašdar mīmī, mašdar jednokratnosti, kvalitativni mašdar). Ime relacije
4.	Nepravilni glagoli: geminirani glagoli

5.	Hemizirani glagoli. Optativ. Glagoli kojima se izražava divljenje i čuđenje. Glagoli kojima se izražava hvaljenje i kuđenje. Izražavanje neodređenih zamjenica.
6.	Miṭāl glagoli. Aḡwaf glagoli.
7.	Nāqiṣ glagoli.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Dvostruko nepravilni glagoli.
10.	Proširene glagolske vrste: II, III, IV.
11.	Proširene glagolske vrste: V, VI, VII.
12.	Proširene glagolske vrste: VIII, IX, X.
13.	Četverokonsonantski glagoli.
14.	Osvrt na pisanje hamze.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="440 342 1402 707"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra: teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testovima na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Morfologija arapskog jezika je položen ispit iz predmeta Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>. Part 1. 2, Michigan, 1983. 2. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970. 3. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979. 																												

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975. 5. Dervišević Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i>, Sarajevo, 2001. 6. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976. 7. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, I-II, Jerusalem, 1940-1950. 8. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 9. Şīnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, II, al-Riyāḍ, 1986. 10. <i>Ta'allam al-'arabiyya</i>, I, al-Qāhira, 1987.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MORFOLOGIJA ARAPSKOG JEZIKA (za studente jednopredmetnog studija perzijskog jezika i književnosti)				
Šifra/kod	FIL ARA 112	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113 E-mail: Telefon: 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predavanja obrađuje se sistem glagolskih paradigmi, kao i specifičnosti imenskih paradigmi u arapskom jeziku. Posebna pažnja u prvom dijelu kolegija pridaje se kategorijama negacije u glagolskoj rečenici, glagolskim vremenima, načinima i aspektima. Centralni dio kolegija fokusiran je na tipove nepravilnih glagola (geminirani, hamzirani, mitāl, aḡwaf, nāqīš, dvostruko nepravilni glagoli), dok se u njegovom završnom dijelu obrađuju oblici i značenja proširenih glagolskih vrsta, kao i oblici četverokonsonantskih glagola. Predavanjima su obuhvaćene i imenske kategorije imena relacije, deminutiva, imenica oruđa, te imenica mjesta i vremena.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfologije. Vježbe iz morfologije sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfologije stečena na predavanjima i formiraju fond riječi. Značajan segment vježbi u završnom dijelu kolegija podrazumijeva upoznavanje sa rječnikom arapskog jezika i ovladavanje njegovom upotrebom, čiji je preduslov dobro poznavanje morfologije.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima				

	nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama. Vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj razvijanje jezičkih vještina čitanja i pisanja na početnom nivou i ovladavanje primjenom morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno, te upotrebom rječnika arapskog jezika.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost upotrebe odgovarajućih oblika pravilnih, nepravilnih i glagola u proširenim glagolskim vrstama; - Sposobnost prepoznavanja i upotrebe odgovarajućih oblika određenog broja imenskih paradigmi; - Sposobnost prepoznavanja korijena u arapskoj riječi, kao i prepoznavanja i upotrebe pojedinačnih vrsta riječi i njihovih morfoloških karakteristika;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Participi. Izražavanje glagola „imati“. Negacija perfekta i imperfekta. Futur. Upotreba forme «miṭlu». Forma «kila» i «kilta».
2.	Složena glagolska vremena. Pasiv perfekta i imperfekta. Glagolski načini: indikativ, konjunktiv, jusiv.
3.	Deminutiv. Intenzivni oblici. Izvedena imena (imenice oruđa; imenice mjesta i vremena; maṣdar mīmī, maṣdar jednodratnosti, kvalitativni maṣdar). Ime relacije
4.	Nepravilni glagoli: geminirani glagoli
5.	Hemizirani glagoli. Optativ. Glagoli kojima se izražava divljenje i čuđenje. Glagoli kojima se izražava hvaljenje i kuđenje. Izražavanje neodređenih zamjenica.
6.	Miṭāl glagoli. Aḡwaf glagoli.
7.	Nāqiṣ glagoli.
8.	
9.	Dvostruko nepravilni glagoli.
10.	Proširene glagolske vrste: II, III, IV.
11.	Proširene glagolske vrste: V, VI, VII.
12.	Proširene glagolske vrste: VIII, IX, X.
13.	Četverokonsonantski glagoli.

14.	Osvrt na pisanje hamze.
15.	Provjera znanja studenata
16.	
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 1055 1401 1312"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test na kraju semestra</td> <td>70</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Morfologija arapskog jezika je položen ispit iz predmeta Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Test na kraju semestra	70	70%	3.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																		
2.	Test na kraju semestra	70	70%																		
3.	Završni usmeni ispit	20	20%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																				

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>-</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MORFOSINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA 2				
Šifra/kod	FIL ARA 214	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	16 (J); 9 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Amra Mulović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: amra.mulovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Suada Muharemović, lektor Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 116; 113 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 2 (J); 1 (D)	vježbe 6		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja su u svom prvom dijelu posvećena upotrebi imena u akuzativu koja se nakon partikula različitih značenja javljaju u specifičnim sintaktičkim funkcijama. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obaveznim komplementima u akuzativu, tj. direktnom objektu i akuzativu specifikacije, ali i nekim neobaveznim dijelovima rečenice kao što su akuzativ socijativnosti i akuzativ izuzimanja. Drugi dio predavanja bavi se upotrebom imena u akuzativu u službi adverbijalnih oznaka, tako da su obuhvaćeni akuzativi mjesta i vremena, uzroka i svrhe. akuzativ stanja, te apsolutni objekat.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfosintakse. 2 sata seminara i 4 sati lektorskih vježbi sedmično. Vježbe iz morfosintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima. Na praktičnim jezičkim vježbama prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni, novinski i ostali tekstovi prilagođeni nivou</p>				

	<p>znanja studenata. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stiču praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se razgovora o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja kroz zadate materijale. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturološke osobnosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa gramatičkim odnosima koji vladaju unutar rečenice, a koji se izražavaju pomoću imenske fleksije i vezuju za upotrebu akuzativa imena i imeničkih sintagmi u arapskom jeziku, uz naglasak na osnovnim sintaktičkim funkcijama elemenata u akuzativu.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj dalje savladavanje vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara, unapređivanje sposobnosti konverzacije, te razvijanje sposobnosti usmenog i pismenog izlaganja na arapskom jeziku.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Vještina prepoznavanja i analiziranja odnosa koji vladaju među osnovnim članovima rečeničnog ustrojstva (subjekat, predikat, objekat i priložna oznaka); - Sposobnost razlikovanja specifičnih funkcija koje imeničke forme u akuzativu mogu imati unutar različitih tipova gramatičkih i semantičkih veza; - Vještina prepoznavanja vrsta sintagmi u arapskom jeziku, te uočavanja i analize tipova gramatičkih i semantičkih veza unutar njih; - Sposobnost prepoznavanja i upotrebe različitih mehanizama preoblika gramatičkog ustrojstva rečenice u arapskom jeziku; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 1600), te sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama prilagođenog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti, te prevođenja tekstova sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Akuzativ subjekta uvodne rečenične partikule <i>inna</i> i partikula njoj srodnih. Funkcija uvodnih rečeničnih partikula: rečenični prilozi i subordinatori.
2.	Direktni objekat.
3.	Definicija, značenje i različite realizacije apsolutnog objekata. Mogućnosti prevođenja apsolutnog objekta. Leksikalizacija apsolutnog objekta.
4.	Strukturalne varijante akuzativa stanja: akuzativ stanja i rečenica stanja.
5.	Mogućnosti prevođenja akuzativa stanja. Leksikalizacija akuzativa stanja.

6.	Upotreba akuzativa uzroka i svrhe. Mogućnosti prevođenja i parafraze akuzativa uzroka i svrhe.
7.	Rečenica sa dva početka: dislokacija kao strategija tematizacije
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Upotreba akuzativa socijativnosti i njegova značenja.
10.	Akuzativ specifikacije i upotreba konstrukcija sa akuzativom specifikacije.
11.	Semantičke specifičnosti leksema upotrebljenih u funkciji adverbijalnih oznaka vremena i mjesta. Specificirani i nespecificirani prilozi u funkciji adverbijalnih oznaka vremena.
12.	Partikula izuzimanja i njena reakcija.
13.	Upotreba akuzativa izuzimanja u afirmativnoj i negativnoj rečenici. Izuzimanje pomoću imeničkih i glagolskih formi.
14.	Upotreba ličnih zamjenica: nereferentna i rastavljujuća lična zamjenica. Upotreba i značenje nekih polifunkcionalnih partikula.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 342 1425 707"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>B o j bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra: teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testovima na kraju semestra • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Morfosintaksa arapskog jezika 2 je položen ispit iz predmeta Morfosintaksa arapskog jezika 1.</p>	R. br.	Elementi praćenja	B o j bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%	4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	B o j bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra: teorijski dio	15	15%																										
4.	Test na kraju semestra: test znanja arapskog jezika	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 2. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 3. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut. 1974. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971. 2. Abdo, D.A., <i>A Course in Modern Standard Arabic</i>, Beirut. 1966. 																												

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970. 4. Cantarino, Vicente, <i>Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence</i>, vol. I, Bloomington / London, 1974. 5. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975. 6. Ḥasan, ‘Abbās, <i>al-Naḥw al-wāfi</i>, al-Qāhira, 1999.
	<ol style="list-style-type: none"> 7. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, Londōn, 1976. 8. Hussein, Abdul-Raof, <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Curzon, 1998. 9. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 10. Saad, G. N. <i>Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic</i>, London, 1982. 11. Şīnī, M. et al., <i>Takallam al-‘arabiyya</i>, III, al-Riyāḍ, 1986.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA 2				
Šifra/kod	FIL ARA 316	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	20 (J); 11 (D)
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Elma Dizdar, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: elma.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 113; 116 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 2;		vježbe 10 (J); 7 (D)		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Uvodni dio predavanja posvećen je obradi subjekatske, predikatske i objekatske rečenice kao obaveznih elemenata rečnične strukture. Posebna pažnja u njemu pridaje se različitim strukturalnim formama i sinkretizmu subjekatske, predikatske i objekatske rečenice u arapskoj složenoj rečenici. Centralni dio predavanja obuhvata obradu zavisnih rečenica u funkciji adverbijalnih oznaka: mjesne, vremenske, načinske, poredbene, socijativne, namjerne, uzročne, posljedične, pogodbene i koncesivne. Uz pregled subordinatora različitih vrsta adverbijalnih rečenica, predavanja daju uvid u specifičnosti upotrebe pojedinačnih subordinatora, sinkretizam vrsta adverbijalnih rečenica i polifunkcionalnost određenih formi zavisne rečenice u arapskom jeziku.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz sintakse, 4 sata lektorskih vježbi i 4 sata vježbi prevođenja sedmično. Vježbe iz sintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prepoznaju vrste</p>				

	<p>zavisnih rečenica, da analiziraju njihove međusobne odnose i odnose sa nadređenom rečenicom i ovladaju mogućnostima parafraze zavisnih rečenica, te da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Na praktičnim jezičkim vježbama prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik duži književni tekstovi složenije sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog, društvenoekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su zahtjevniji od onih u prethodnim modulima, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevodenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzijske kompetencije studenata.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaksom zavisnosložene rečenice u arapskom jeziku, uz fokus na vrstama zavisnih rečenica, njihovim subordinatorima, sinkretizmu i sintaksičkoj sinonimiji, te mogućnostima prevodenja.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj usavršavanje vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintaksičkim strukturama i sofisticiranim vokabularom u arapskom jeziku kroz prevodenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na smjelije proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzijske kompetencije studenata, te usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Vještina prepoznavanja vrsta zavisnih rečenica i njihove uloge u organizaciji složene rečenice; - Sposobnost analiziranja međusobnih odnosa zavisnih rečenica i njihovih odnosa sa nadređenom rečenicom; - Sposobnost parafraze pojedinačnih vrsta zavisnih rečenica, te prepoznavanja specifičnosti subordinatora zavisnih rečenica, naročito onih koje se odnose na njihovu polifunkcionalnost; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 2400), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama višeg stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevozaliziranog teksta veće leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova veće leksičke i sintaksičke složenosti, te prevodenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Subjekatska rečenica. Partikule 'an i 'anna kao subordinatori subjektske rečenice. Slobodna relativna rečenica u funkciji subjekta. Subjektska rečenica kao protaza u zavisnosloženoj rečenici sa pogodbenom klauzom.
2.	Predikatska rečenica. Predikatska rečenica kao rezultat dislokacije. Partikule 'an

	i <i>'anna</i> kao subordinatori predikatske rečenice. Slobodna relativna rečenica u funkciji predikata.
3.	Objekatska rečenica. Partikule <i>'an</i> i <i>'anna</i> kao subordinatori objekatske rečenice. Rečenica stanja u funkciji objekta. Objekatsko-atributska rečenica. Partikula <i>law</i> kao subordinator objekatske rečenice. Zavisnoupitna rečenica.
4.	Objekatska rečenica. Slobodna relativna rečenica u funkciji objekta. Objekatska rečenica kao protaza u zavisnosloženoj rečenici sa pogodbenom klauzom. Mjesna rečenica. Prilog <i>ḥaytu</i> kao subordinator mjesne rečenice. Mjesna rečenica kao protaza u zavisnosloženoj rečenici sa pogodbenom klauzom.
5.	Vremenska rečenica. Subordinatori vremenske rečenice u funkciji iskazivanja istovremenosti. Rečenica stanja u funkciji adverbijalne oznake vremena.
6.	Vremenska rečenica. Subordinatori vremenske rečenice u funkciji iskazivanja vremenskog slijeda. Iskazivanje neposrednog vremenskog slijeda. Fiksiranje krajnje tačke radnje.
7.	Načinska rečenica. Rečenica stanja u funkciji adverbijalne oznake načina. Složeni izrazi nastali od prijedloga <i>gayra</i> i <i>dūna</i> kao subordinatori načinske rečenice. Načinska rečenica kao protaza u zavisnosloženoj rečenici sa pogodbenom klauzom.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Poredbena rečenica. Složeni izrazi <i>kamā</i> i <i>miṭlamā</i> kao subordinatori realne kvalitativne poredbene rečenice. Upotreba <i>kamā</i> kao konektora. Složeni izrazi <i>ka'anna</i> i <i>kamā law</i> kao subordinatori irealne kvalitativne poredbene rečenice. Iskazivanje kvantitativnog poređenja u arapskom jeziku.
10.	Socijativna rečenica. Uvjeti ostvarivanja socijativne rečenice u arapskom jeziku. Značenje i funkcija socijativne rečenice.
11.	Namjerna rečenica. Rečenica stanja u funkciji adverbijalne oznake namjere. Partikule koje zahtijevanju konjunktiv kao subordinatori namjerne rečenice. Upotreba izraza <i>biḥaytu 'an</i> i <i>bimā</i> kao subordinatora namjerne rečenice. Upotreba partikule <i>la'alla</i> .
12.	Uzročna rečenica. Izraz <i>li'anna</i> kao najfrekventniji uzročni subordinator. Upotreba veznika <i>'iz</i> i <i>lammā</i> : sinkretizam uzročne i vremenske rečenice. Izrazi <i>bimā 'anna</i> , <i>'alā 'anna</i> i <i>mā dāma</i> kao subordinatori uzročne rečenice.
13.	Distribucija glagolskih oblika u protazi i apodozi poslije partikule <i>'in</i> i pogodbenih zamjenica i priloga. Distribucija glagolskih oblika u protazi i apodozi poslije partikule <i>'idā</i> . Upotreba partikule <i>fa</i> na početku apodoze.
14.	Pogodbena rečenica. Distribucija glagolskih oblika u protazi i apodozi poslije partikule <i>law</i> . Reducirana pogodbena rečenica. Koncesivna rečenica. Izrazi <i>wa 'in</i> i <i>wa law</i> kao subordinatori koncesivne rečenice. Upotreba izraza <i>bi al-raḡmi min 'an</i> , <i>ma'a 'anna</i> i <i>raḡma 'anna</i> .
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Test na kraju semestra, teorijski dio</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Test znanja arapskog jezika na kraju semestra</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra, kako teorijskim tako i testom znanja arapskog jezika • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 2 je položen ispit iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 1.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%	4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%																										
4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F. FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badawi, E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 2. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 3. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971. 2. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Richmond, 1998. 3. 'Aḥmad, S. S., <i>al-Ḥayāa al-yawmiyya</i>, II., Ġāmi'a al-Qāhira, 2001. 4. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 5. Badawī, S. M., 'Abd al-Laṭīf, M. H., al-Baṭal, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luġa al-'arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992. 6. Badawī, S. M., 'Abd al-Laṭīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luġa al-'arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993. 7. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986. 8. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974. 9. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 10. Dizdar, E., <i>Stilski potencijal atributa u arapskom jeziku</i>, Sarajevo, 2011. 11. Ḥasan, 'A., <i>al-Naḥw al-wāfī</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999. 12. Ḥātim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-mušūṣ</i>. Tarāblis, 1982. 13. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 14. Muġālasa, M. H., <i>al-Naḥw al-šāfī</i>, Bayrūt, 1997. 15. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002. 16. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 17. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997. 18. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SINTAKSA ARAPSKOG JEZIKA 4				
Šifra/kod	FIL ARA 418	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	14 (J); 7 (D)
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Elma Dizdar, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: elma.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 116; 113 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 150	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1;		vježbe 6 (J); 5 (D)		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju analizu sintaksičkog ponašanja polifunkcionalnih veznika u arapskom jeziku, pri čemu se uz pregled specifičnosti arapskih koordinatora i subordinatora problematizira tradicionalni sintaksički opis pojedinačnih veznika, kao i njihova distribucija u modernom arapskom jeziku. Naročita pažnja posvećena je pregledu inventara, sintaksičkog ponašanja i semantičkog doprinosa priloga u arapskom jeziku.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi iz sintakse, 4 sata lektorskih vježbi i 1 sat vježbi prevođenja sedmično. Vježbe iz sintakse sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Na praktičnim jezičkim vježbama prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i stručni tekstovi iz različitih oblasti političkog, društvenoekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara,</p>				

	<p>tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste pregled sintakse malih riječi i priloga u arapskom jeziku i upoznavanje sa ulogom rečeničnih priloga u arapskoj rečenici. Težište predavanja bit će na klasifikaciji, opisu i upotrebi arapskih veznika i rečeničnih priloga. Student treba usvojiti specifičnosti polifunkcionalnih koordinatora i subordinatora, razliku između rečeničnih i priloga koji se uklapaju u rečeničnu strukturu, te ovladati vještinama prepoznavanja klasa veznika i rečeničnih priloga i njihove upotrebe u arapskom jeziku.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i upoznavanje sa leksičkim specifičnostima različitih stručnih oblasti ljudske djelatnosti kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Kolegij se sadržajno i po stepenu složenosti nastavlja na prethodni modul.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost prepoznavanja i analize različitih sintaktičkih funkcija polifunkcionalnih veznika; - Sposobnost prepoznavanja i analize semantičkog doprinosa polifunkcionalnih koordinatora; - Sposobnost razlikovanja rečeničnih priloga u arapskom jeziku od priloga koji se uklapaju u rečeničnu strukturu, te prepoznavanja i analize funkcija različitih klasa rečeničnih i priloga općenito; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 3500), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama visokog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta visoke leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova visoke leksičke i sintaksičke složenosti, te prevođenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled koordinatora u arapskom jeziku. Sastavni, rastavni i suprotni veznici. Polifunkcionalnost koordinatora.
2.	Problematiziranje statusa najfrekventnijih koordinatora u arapskom jeziku: <i>fa</i>

	između koordinatora i konektora, <i>tumma</i> : koordinator ili prilog, <i>wa</i> : koordinator ili subordinator.
3.	Manje frekventni koordinatori: između koordinatora i subordinatora. Partikula <i>fa</i> s resumptivnom funkcijom.
4.	Uvodne rečenične partikule u arapskom jeziku. Problematičnost statusa grupe: kriterij distribucije nasuprot sintaktičko-semantičkom kriteriju.
5.	Status pojedinačnih članova grupe: od priloga do subordinatora i koordinatora.
6.	Status pojedinačnih članova grupe: od priloga do subordinatora i koordinatora. (nastavak)
7.	Pregled subordinatora u arapskom jeziku.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Polifunkcionalni subordinatori u arapskom jeziku.
10.	Polifunkcionalni subordinatori u arapskom jeziku. (nastavak) Partikula <i>hattā</i> na početku nezavisne rečenice.
11.	Prilozi u arapskom jeziku. Problematičnost klase priloga u arapskom jeziku.
12.	Sintaktička struktura konstrukcija u funkciji priloga u arapskom jeziku.
13.	Rečenični prilozi u arapskom jeziku.
14.	Razlika između priloga koji se uklapaju u rečeničnu strukturu i rečeničnih priloga. Klasifikacija rečeničnih priloga u arapskom jeziku.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i

	dnevnih listova.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni test</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra, teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test znanja arapskog jezika na kraju semestra</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim polusemestralnim testom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra, kako teorijskim tako i testom znanja arapskog jezika • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 4 je položen ispit iz predmeta Sintaksa arapskog jezika 3.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Polusemestralni test	15	15%	3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%	4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																									
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Polusemestralni test	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%																										
4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F. FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badawi. E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 2. Dizdar, Elma, Mulović, Amra, <i>Adverbijali mjesta, vremena i načina u arapskom jeziku</i>. Centar za napredne studije, Sarajevo, 2024. 3. Mušić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998. 																												

	4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 2. Badawī, S. M., ‘Abd al-Laṭīf, M. H., al-Rabī‘ī, M., <i>al-Kitāb al-‘asāsī fi ta’līm al-luġa al-‘arabiyya li ġayr al-nāṭiqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993. 3. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000. 4. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986. 5. Buckley, R., <i>Modern Literary Arabic: A Reference Grammar</i>, Librairie du Liban, Bayrut, 2004. 6. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974. 7. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 8. Ḥasan, ‘A., <i>al-Naḥw al-wāfi</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999. 9. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 10. Muġālasa, M. H., <i>al-Naḥw al-šāfi</i>, Bayrūt, 1997. 11. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002. 12. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005. 13. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	LEKSIKOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL ARA 510	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8 (J); 1 (D)
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Elma Dizdar, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 112 E-mail: elma.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Almin Mahmutović, viši asistent Suada Muharemović, lektor Nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora novog asistenta Strani lektor (ili nastavnik/saradnik koji pokriva nastavu do izbora stranog lektora)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 116 E-mail: Telefon: 033 253 261; 033 253 149	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1 (J); 0 (D)		vježbe 6 (J); 0 (D)		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju analizu leksičkog značenja riječi i tipova relacija u strukturi općeg leksikona, te pregled različitih modela obrade leksičke građe. Težište predavanja bit će na analizi specifičnosti leksikona arapskog jezika, ulozi genitivne veze i drugih konstrukcija u tvorbi leksičkih jedinica koje se sastoje od više riječi, procesima bogaćenja arapskog leksikona, kao i na obradi tipova rječnika i modela njihovog organiziranja u arapskoj leksikografiji.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 1 sat vježbi prevodenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik različiti književni tekstovi moderne arapske književnosti, novinski tekstovi, te tekstovi koji pripadaju administrativnom, naučnom, publicističkom i sakralnom funkcionalnom stilu. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje</p>				

	<p>usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama obrađuju se šire, tematski orijentirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa predmetom istraživanja i metodama leksikologije i sa leksikografskom praksom u arabistici. Student treba ovladati temeljnim pojmovima iz oblasti leksikologije i leksikografije, usvojiti strukturu, specifičnosti i metode razvoja leksikona arapskog jezika, te se upoznati sa modelima njegovog organiziranja kroz razvoj arapske leksikografije.</p> <p>Praktične jezičke vježbe u sklopu ovog kolegija imaju za cilj dalju nadogradnju jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i sintaksičkim osobenostima različitih funkcionalnih stilova arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevođenja kroz upoznavanje sa karakteristikama funkcionalnih stilova, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata.</p>
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost prepoznavanja i analize mehanizama tvorbe riječi u arapskom jeziku; - Sposobnost razlikovanja leksičkih jedinica koje se sastoje od više riječi od drugih složenih konstrukcija u arapskom jeziku; - Sposobnost promišljanja o i uočavanja novih, netradicionalnih metoda bogaćenja leksikona arapskog jezika, kao i potencijala za individualnu i kreativnu tvorbu riječi; - Sposobnost uočavanja i analize leksičkih karakteristika tekstova visokog stepena složenosti koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima; - Poznavanje fonda riječi u arapskom jeziku (najmanje 4500), sposobnost njihove upotrebe u frazama i rečenicama visokog stepena složenosti u skladu sa gramatičkim pravilima i sintaktičkim specifičnostima različitih funkcionalnih stilova; - Sposobnost čitanja nevokaliziranog teksta visoke leksičke i sintaksičke složenosti na arapskom jeziku, sastavljanja tekstova visoke leksičke i sintaksičke složenosti, te prevođenja tekstova odgovarajućeg stepena složenosti sa arapskog na bosanski i sa bosanskog na arapski jezik;

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u proučavanje leksikologije. Osnovni pojmovi.

2.	Leksičko značenje riječi: komponente i značenje u kontekstu. Tipovi relacija u strukturi općeg leksikona.
3.	Relacije u strukturi općeg leksikona.
4.	Sinonimija i dubletnost u arapskom jeziku.
5.	Polisemija u arapskom jeziku.
6.	Leksičke jedinice koje se sastoje od više riječi.
7.	Leksičke jedinice koje se sastoje od više riječi (nastavak) Uloga genitivne veze i <i>naḥta</i> u formiranju leksičkih jedinica od više riječi.
8.	Uloga genitivne veze i <i>naḥta</i> u formiranju leksičkih jedinica od više riječi. (nastavak)
9.	Pojam korijena u arapskom jeziku. Odnos korijena i riječi i njegove implikacije u derivacionim procesima.
10.	Procesi bogaćenja leksikona arapskog jezika. Derivacija i arabizacija. (nastavak)
11.	Procesi bogaćenja leksikona arapskog jezika. Derivacija i arabizacija. (nastavak)
12.	Uloga jezičnih akademija. Uloga medija.
13.	Modeli organiziranja leksičke građe. Tipovi rječnika.
14.	Razvoj arapskog rječnika kroz historiju: osnovni modeli.
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama
---	--

	obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, administrativnih dokumenata, književnih i naučnih djela, časopisa i dnevnih listova.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Zalaganje na nastavi i samostalni rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test na kraju semestra, teorijski dio</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test znanja arapskog jezika na kraju semestra</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalaganjem na nastavi i samostalnim radom • Uspješno urađenim seminarskim radom • Uspješno urađenim testom na kraju semestra, kako teorijskim tako i testom znanja arapskog jezika • Položenim završnim usmenim ispitom <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p> <p>Napomena: Uvjet za polaganje ispita iz predmeta Leksikologija je položen ispit iz predmeta Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%	4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Zalaganje na nastavi i samostalni rad	10	10%																										
2.	Seminarski rad	15	15%																										
3.	Test na kraju semestra, teorijski dio	15	15%																										
4.	Test znanja arapskog jezika na kraju semestra	40	40%																										
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdul-Raof. H.. <i>Arabic stylistics: A coursebook</i>, Wiesbaden, 2001. 2. Nikolić-Hoyt. A.. <i>Konceptualna leksikografija</i>, Zagreb, 2004. 3. Šipka, D. <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i>, Novi Sad, 1998. 4. Zgusta. L.. <i>Priručnik leksikografije</i>. Sarajevo. 1991. 																												

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aitchison, J. <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i>, Oxford, 1994. 2. al-'Arīḍī, M. M., <i>Mu'ğam al-farā'id al-maknūna fī al-'aṣwāt, wa al-kunya wa al-taglīb, wa al-'addād</i>, Bayrūt, 1983. 3. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998. 4. Badawi, E., Carter, M. G., Gully, A. <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge, 2004. 5. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999. 6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995. 7. Muftić, T., «Osobenosti upotrebe "kunya"». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 27, 1979, 133-164. 8. Muftić, T. «O semantici arapskog idāfata». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 32-33, 1984, 1-16. 9. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998. 10. al-Qāsimī, 'A., <i>Muqaddima fī 'ilm al-muṣṭalaḥ</i>, al-Qāhira, 1987. 11. Izbor iz arapske štampe, administrativnih dokumenata, naučnih djela i djela klasične i moderne arapske književnosti, te tekst Kur'ana.
Napomene	

SILABUS
IP IRAČKI KNJIŽEVNI STIL
FIL PER 336

Predmetni nastavnik

prof. dr. Munir Drkić, vanredni profesor

Odsjek	za orijentalnu filologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Rumi i Mesnevija / IP Rumi i Mesnevija				
Šifra/kod	FIL PER 346	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni i izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I.	Semestar	VI	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Munir Drkić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 108/ II. e-mail:munir.drkic@ff.unsa.ba Telefon: 033-253-146	Termin konsultacija	srijeda: 9-10, 13-15 četvrtak: 10-12	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 Seminar 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Rumi i Mesnevija</i> prati utjecaj ovoga perzijskog klasika i islamskog mislioca od vremena u kojem je živio, kroz minula stoljeća, do globalne popularnosti koju njegova učenja uživaju u savremenom svijetu. Posebna pažnja bit će poklonjena njegovom krunskom djelu <i>Mesneviji</i> , od predstavljanja sadržaja do različitih interpretacija. Na predavanjima će biti predstavljena osnovna učenja Dželaluddina Rumija, a na seminarima – upotrebom multimedijalnih sadržaja – tretiramo njegovu široku popularnost u različitim kontekstima.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga predmeta jeste upoznati studente s vremenom, životom i učenjima Dželaluddina Rumija, te utjecajem ovoga najpoznatijeg perzijskog autora u savremenom dobu. Naglasak je na Rumijevom najpoznatijem i najutjecajnijem djelu <i>Mesnevi</i> , koje je stoljećima čitano, komentirano i izučavano u različitim muslimanskim kontekstima, a naročito je aktuelno i u drugim dijelovima svijeta od kraja XX stoljeća. Prema tome, cilj je apostrofirati značaj jednog klasičnog perzijskog autora u kulturnom prostoru savremenog doba.
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će nakon odslušanog kolegija steći nova i proširiti postojeća znanja o perzijskom pjesniku i islamskom učenjaku koji je postao jedan od najznačajnijih autora u današnjem svijetu.</p> <p>Vještine: Studenti će biti u stanju prepoznati značaj studiranja klasičnih perzijskih tekstova u društvenom i kulturnom kontekstu XXI stoljeća.</p> <p>Kompetencije: Usvajanjem sadržaja kolegija, naročito čitanjem izabranih poglavlja i kazivanja iz <i>Mesnevi</i> i njihovom interpretacijom, studenti će razvijati kompetencije interkulturalne komunikacije, razumijevanja i tolerancije, vrijednosti za XXI stoljeće.</p>

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Islamski svijet u kriznom XIII stoljeću: najezda Mongola, društveno-politički i kulturni tokovi.
2.	Klasična perzijska književnost – okvir u kojem je stvarao Dželaluddin Rumi i autori koji su oblikovali njegovo stvaralaštvo.
3.	Rumijevo porijeklo, porodica i zavičaj na početku XIII stoljeća.
4.	Rumijev život – golemo iskustvo ljudske raznolikosti.
5.	<i>Mesneviya</i> i ostala Rumijeva djela u odnosu na nju
6.	Sadržaj <i>Mesneviye</i> i osnovna Rumijeva učenja.
7.	Mjesto i značaj Rumija među kasnijim perzijskim autorima i općenito na govornom prostoru perzijskog jezika.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Značaj <i>Mesneviye</i> nakon Rumija: počeci mevlevijske tradicije i kanonizacija <i>Mesneviye</i>
10.	Putevi utjecaja <i>Mesneviye</i> : javno čitanje i usmena interpretacija (<i>masnavīxānī</i>), pisani komentari, poezija nadahnuta <i>Mesnevijom</i> .
11.	Rumi i <i>Mesneviya</i> izvan granica perzijskog govornog prostora: Indijski potkontinent, Osmansko carstvo, Zapadna Evropa.
12.	Rumi i <i>Mesneviya</i> u balkanskom kulturnom kontekstu: osmanski i postosmanski period.
13.	Rumi u savremenom svijetu: pjesnik ljubavi i promotor tolerancije.
14.	Rumi između popularizacije i deislamizacije u XXI stoljeću. Rumi na savremenim internetkim platformama.

15.	Revidiranje stečenog znanja u toku semestra.
16.	Priprema za završni semestralni ispit
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se sastoji iz predavanja i seminara. Studenti su dužni imati po jedno izlaganje na prethodno dogovorenu temu u skladu s vlastitim zanimanjem. Studentska izlaganja te čitanje <i>Mesnevice</i> izvodit će se na časovima seminara.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Provjera znanja sastoji se iz dva testa, na sredini i na kraju semestra, te izlaganja na prethodno zadatu temu (seminar), kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> - Polusemestralni i završni semestralni pismeni ispit (2 x 30 bodova), - Seminarski rad i aktivnost na nastavi (40 bodova).
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Chittick, William, <i>Sufijski put ljubavi. Rumijeva duhovna učenja</i>, s engleskog preveo prof. dr. Rešid Hafizović (Sarajevo: Naučnoistraživački institut „Ibn Sina“, 2005). 2. Drkić, Munir, <i>Višejezičnost u Mesnevi Dželaluddina Rumija</i> (Sarajevo: Naučnoistraživački institut „Ibn Sina“, Filozofski fakultet, 2016). 3. Drkić, Munir, „Šta je Rumija učinilo velikim autorom“, <i>Živa baština. Časopis za filozofiju i gnozu</i>, godište 4, br. 12, 2018, str. 6–14. 4. Lewis, Franklin D., <i>Rumi – Past and Present, East and West: The Life, Teachings and Poetry of Jalal al-Din Rumi</i> (Oxford, US: OneWorld Publications, 2008). 5. Rumi, Mevlana Dželaluddin, <i>Mesnevi I</i>, prevod i komentar Fejzullah Hadžibajrić (Sarajevo: Tekijski odbor Nakšibendijsko Mevlevijske tekije na Mlinima u Sarajevu – Katedra Mesnevice, 1985). 6. Rumi, Dželaluddin. <i>Ostrvo Mesnevice</i>. prijevod s perzijskog Munir Drkić

(Sarajevo: Bookline, 2016).

Dopunska:

7. Can, Şefik, *Fundamentals of Rumi's Thought. A Mevlevi Sufi Perspective*, English translation by Cuneyt Eroglu, Zeki Saritoprak (New Jersey: The Light Publications, 2005).
8. Drkić, Munir, „Multidimensional presence of the Masnavi in Bosnian cultural tradition“, *IV International Mevlana Symposium: Hz. Mevlana and the Brotherhood in Islamic World* (Konya: Institute of Rumi Studies, Selçuk University, 2018), str. 99–110.
9. Duraković, Esad, “Ka poetici *Mesnevije*”, *Znakovi vremena*, godište 17, broj 64, 2014, str. 179–192.
10. Forūzānfar, Badī‘ozzamān, *Moulānā Ġalāl al-Dīn Mohammad mašhūr be Moulavī* (Tehrān: Entešārāt-e Mo‘īn, 1385 [2006]).
11. Gamard, Ibrahim, *Rumi and Islam. Selections from His Stories, Poems and Discourses* (Nashville: SkyLight Paths Publishing, 2004).
12. Güleç, Ismail, *Türk edebiyatında Mesnevi tercüme ve şerhleri* (Istanbul: Pan Yayıncılık, 2008).
13. Kahteran, Nevad, *Rumijeva filozofija ljubavi* (Sarajevo: Šahinpašić, 2007).
14. Rumi, Mevlana Dželaluddin, *Mesnevija*, prijevod Ahmed O. Mešić (Tuzla: Behrambegova medresa, 2016).
15. Safi, Omid, *Radical Love: Teachings from Islamic Mystical Tradition* (New Haven and London: Yale University Press, 2018).
16. *The Essential Rumi*, translated by Coleman Barks, with John Moyne, A.J. Arberry, Reynold Nicholson (New Jersey: Castle Books, 1995).
17. Waley, Muhammad Isa, *A Treasury of Rumi: Guidance on the Path of Wisdom and Unity* (Markfield: Kube Publishing, 2019).

NAPOMENA: Predmetni nastavnik davat će dodatnu literaturu za pojedine tematske jedinice tokom semestra.

Napomene

Zadnji put promijenjeno: septembar 2024. godine.